

La vida després de la segregació frustrada

El dia a dia discorre en paral·lel a Sant Julià i Medinyà, dos pobles amb un únic ajuntament per decisió del TC

La via verda ha connectat el pla de Baix amb el veïnat de la Garriga

Sant Julià de Ramis (Gironès) és un dels 221 municipis de les comarques gironines. Durant més de dos anys –des del 4 de juny del 2015 fins al 28 de setembre del 2017–, Medinyà era el municipi número 222. Però el Tribunal Constitucional va acceptar la impugnació del govern espanyol, del PP, i va anul·lar la llei del Parlament de Catalunya que restituïa Medinyà com a municipi independent, allò que sempre havia estat, fins a un decret franquista del 1972.

Des de fa més de quatre anys, incloent-hi els dos de la pandèmia de covid-19, la vida ha tornat a recular fins abans del 2015: Sant Julià de Ramis i Medinyà són dues realitats diferents, però estan gestionades per un sol ajuntament. I l'alcalde des de fa gairebé set anys és Marc Puigtió i Rebollo (Hostalric, 1982). Vicepresident del Consell Comarcal del Gironès i arquitecte tècnic, admet que Medinyà tornarà a ser motiu de debat quan la pandèmia deixi de "desvirtuar la nostra vida".

La covid-19 ha obligat a ajornar projectes i, per això, Puigtió ha decidit presentar-se d'alcaldable d'ERC el 2023. Si el seu grup guanya les eleccions, continuarà dos anys i el 2025 cedirà la vara al regidor de Joventut i Festes, Marc Sayols. Del 2020 al 2022, han estat "centrats a cuidar els veïns i les veïnes".

Consell de Participació Malgrat el revés judicial, Sant Julià i Medinyà conviuen amb molts lligams. "El 2019 es va crear el Consell de Participació de Medinyà, en què hi ha tots els veïns, entitats i clubs, i l'Associació de Famílies d'Alumnes (AFA) [de l'escola bressol rural i l'escola pública Santa Fe]. Ens reunim un cop al mes per exposar què estem fent des de l'Ajuntament en relació amb el dia a dia de Medinyà i per copsar les preocupacions dels veïns i les necessitats de les entitats", explica aquest antic atleta de velocitat, tant al GEiEG com al Barça.

A Medinyà, hi fem la tercera parada de la passejada, dimarts passat al migdia. L'alcalde fa de conductor. Aparquem a prop del local social, El Local –que gestiona una nova empresa des de fa pocs mesos–, i de l'aula de lectura Modest Prats. Fa tot just vuit anys que va morir Prats, teòleg, filòleg i professor de la Universitat de Girona i antic mossèn del poble i de la parròquia de Santa Susanna del Mercadal, a Girona. L'escriptor i articulista d'aquest diari Josep Maria Fonalleras recordava fa uns dies la mort de Prats amb una piulada a Twitter.

A Medinyà no tenen ajuntament, tot i que sí que encara hi ha el rètol d'"Ajuntament de Medinyà" fora de l'oficina municipal. "No hem volgut treure mai el cartell. I a Medinyà tenen un escut propi. Tenim dos escuts heràldics diferents. A finals de l'estiu [passat], vam aprovar l'escut heràldic de Sant Julià. No en teníem, i és diferent de l'escut heràldic de Medinyà. Són dues realitats diferents: els veïns de Medinyà se senten de Medinyà i els de Sant Julià, de Sant Julià. Hi ha un respecte entre les dues parts, però cada poble voldria tenir el seu municipi."

Un empleat atén els veïns i les veïnes de Medinyà, que poden accedir al registre de l'Ajuntament de Sant Julià sense moure's del poble. Hi entrem. "Aquest espai està obert cada dia i hi pot fer qualsevol tràmit qualsevol veí que visqui aquí [a l'ajuntament de Sant Julià], al veïnat de la Garriga." El recorregut es fa primer i, després, les valoracions, en un despatx del consistori.

Quan es va formar el nou govern de la Generalitat de Catalunya, l'any passat, Puigtió va anar a parlar amb la delegada a Girona, Laia Cañigueral. L'alcalde considera que "no és fàcil" reprendre la lluita de Medinyà. Potser –explica– s'hauria de tornar a intentar a través d'una llei pròpia. "És clar que la LRSAL no ho permet. Però potser ho hauríem de tornar a portar al Parlament. No ens podem quedar resignats." Puigtió sí que deixa clar que es van sentir desatesos per la Generalitat quan el Tribunal Constitucional va tombar la segregació, el 2017. "Quan Medinyà va deixar de ser poble, la Generalitat hauria d'haver vingut a explicar per què no havia anat bé, i donar la cara. Això ho vaig intentar tant sí com no, però mai em van donar dia i hora per poder fer la reunió amb els veïns. Em deien que sí, que sí, que estaria molt bé fer-la. Però a mi em va saber greu [que no es fes]."

El dia a dia continua. A la muntanya dels Sants Metges (Sant Julià), l'Ajuntament ha intervingut per millorar Can Bota, que es convertirà en un punt d'atenció al visitant i d'"explicació de la muntanya i el seu entorn [des del punt de vista] cultural, natural i arqueològic". La inversió ha estat de 300.000 euros, i la Diputació hi ha aportat la meitat.

La gestió de Can Bota està en procés de licitació. S'hi poden presentar ofertes fins dijous [dia 7]. "És un espai molt emblemàtic, un dels millors que tenim al municipi, i teníem molt clar que l'havíem de millorar. No només a través de les excavacions que fem anualment, sinó també com a punt de referència per als visitants."

El projecte escollit és el de masoveria. Les persones que gestionin Can Bota tindran la part de dalt del mas per viure-hi. A baix, hi haurà un punt de recepció per a tots els turistes i un servei de bar, tant al davant, amb la vista cap a Celrà, com al darrere, amb taules i cadires amb la vista cap a Campdorà i Girona.

Al peu de la muntanya, i just a sota de l'església de Can Bota, hi ha l'antic cementiri. S'hi fan excavacions regulars des del 2011 i l'any passat s'hi van trobar 47 esquelets medievals. L'espai excavat havia estat l'antic cementiri, que va fer aquesta funció durant més d'un mil·lenni, entre el segle VIII, en època carolíngia, fins a principis del segle XX, segons recordava aquest diari l'any passat. La visita a l'antic cementiri, on encara s'entreveuen restes òssies, és imponent i, quan Can Bota estigui obert i tingui servei de bar, recomanable.

De tornada a Sant Julià, toca anar a visitar trams de la via verda que han estat arranats recentment i que formen part d'un recorregut que arriba fins a Serinyà, al Pla de l'Estany. "Són carrils bici que van alternant zones naturals i zones de carretera. Hem hagut de reasfaltar i fer moltes zones noves perquè la gent hi vagi en bicicleta i amb seguretat", explica l'alcalde.

Un dels trams ve de Sarrià de Ter, discorre pel carrer Vora Ter, l'antiga fàbrica Torras (ara Hinojosa) i cap al congost (coll de Costa Roja) i voreja l'N-II. "Això ens serveix per unir més el poble, perquè des del pla de Baix la gent podrà connectar fins al veïnat de la Garriga amb seguretat. Fins ara, no podia ser." L'Ajuntament i el Consorci de Vies Verdes negocien amb Car-reteres [de l'Estat] perquè posi un tram de barana a tocar de l'estanc.

Per Sant Julià, hi passa la via verda, l'N-II, l'autopista, el tren d'alta velocitat (TAV)... Amb l'alliberament dels peatges, ajuntaments com el de Sant Julià deixen de cobrar més de 300.000 euros d'IBI, que era aproximadament un 10% del pressupost del consistori –3,6 milions, el 2022–. Segons van decidir els veïns en la consulta ciutadana de l'1 d'octubre del 2021, l'Ajuntament tramita l'ingrés dels tributs locals a la hisenda catalana: "Hi ha uns quants passos que s'han de seguir i s'ha de fer la fórmula de pagament, des del punt de vista tècnic, i on i quan s'ha d'ingressar. Si ho fessin tots els ajuntaments de Catalunya, segur que la hisenda catalana tindria més força."

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 04-04-2022, Pàgina 18

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/2121178-la-vida-despres-de-la-segregacio-frustrada.html>